

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/93/2019
Identifikačné číslo spisu:	5111210767
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2020
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:5111210767.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. K. O., živnostníka podnikajúceho pod obchodným menom Ing. K. O. Záhradná a krajinná tvorba, s miestom podnikania v B. zastúpeného JUDr. Tatianou Polkovou, advokátkou v Žiline, Na priekope 174/13, proti žalovaným 1/ Ing. K. R. trvale bytom v B. a 2/ Mgr. J. R. trvale bytom v Z., zastúpených advokátskou kanceláriou Vojčák & Partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Rázusova č. 28, o zaplatenie 3,527.25 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 4C/156/2011, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. septembra 2018 sp.zn. 10Co/22/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 11. októbra 2013 č.k. 4 C 156/2011-324 uložil žalovaným povinnosť solidárne zaplatiť žalobcovi 3,527.25 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 17. januára 2011 do zaplatenia. Súčasne žalovaným uložil povinnosť solidárne zaplatiť žalobcovi trovy (správne „náhradu trov“) konania. V odôvodnení konštatoval dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu čo do právneho základu, ako aj do výšky. V konaní mal nepochybne preukázané, že medzi žalobcom ako zhotoviteľom a žalovanými ako objednávateľmi vznikol občianskoprávny vzťah založený zmluvou o dielo podľa § 631 a nasl. Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O.z.“). Zmluva o dielo bola uzatvorená konkludentnou formou v mesiaci apríl 2010, jej predmetom bolo vykonanie sadových úprav okolia rodinného domu žalovaných a práce súvisiace s úpravou terénu, budovaním chodníka, závlahového systému a s výsadbou. Vzhľadom na konkludentnú formu zmluvy o dielo a rozporné tvrdenia strán bolo sporné, akú cenu za dielo si vlastne účastníci medzi sebou dohodli, či táto bola dohodnutá vo výške 20,000 €, resp. 20,500 € alebo vo výške 24,248.48 €. Súd prvej inštancie uzavrel, že cena za dielo bola dohodnutá podľa predbežného rozpočtu vo výške 24 248,48 €, následne vyúčtovaná v konečnej výške

23,527.25 € po odsúhlasení zoznamu rastlín so žalovanou 2/ v októbri 2010 vo výške 6,539.85 €, ktorá suma je súčasťou „konečného súpisu materiálov a prác na sadových úpravách“. Žalovaní uhradili žalobcovi len sumu 20,000 €, žalobca mal preto právo na zaplatenie rozdielu ceny za dielo vo výške žalovanej sumy 3,527.25 €.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom (v poradí druhým) z 27. septembra 2018 sp.zn. 10 Co 22/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v časti výroku o povinnosti žalovaných solidárne zaplatiť žalobcovi sumu 3,027.25 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 17. januára 2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku aj vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania. Uviedol, že po podanom dovolaní a vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) v zrušenej časti opätovne konal o odvolaní žalovaných podanom proti rozsudku súdu prvej inštancie s tým, že predmetom odvolacieho prieskumu sa stal už iba zvyšný (nedoriešený) peňažný nárok žalobcu, t.j. nárok na peňažné plnenie voči žalovaným v sume 3 027,25 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 17. januára 2011 do zaplatenia a otázka náhrady trov konania, keďže dovolací súd 11. októbra 2017 odmietol dovolanie žalobcu v časti smerujúcej proti výroku rozsudku Krajského súdu v Žiline z 22. októbra 2014 sp.zn. 10Co/180/2014, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie označený pod I. zhora zmenený tak, že žalovaní sú povinní solidárne zaplatiť žalobcovi sumu 500 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 17. januára 2011 do zaplatenia a v ostatnej časti po vyhodnotení vecnej opodstatnenosti dovolania rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Pri právnom posúdení veci bol pre odvolací súd záväzný záver dovolacieho súdu vyslovený v rozhodnutí sp.zn. 3 Cdo 92/2017 z 11. októbra 2017 vo vzťahu k aplikácii ust. § 634 ods. 1 a 636 ods. 1 O.z. v bezprostrednej väzbe na výsledky vykonaného dokazovania. Podľa názoru dovolacieho súdu neobstála argumentácia odvolacieho súdu, že dôkazom toho, že medzi účastníkmi konania šlo o cenu určenú odhadom, majú byť čiastkové platby žalovaných, nakoľko takýto proces podľa dovolacieho súdu skôr svedčí o existencii rozpočtu ako podkladu pre postupnú realizáciu jednotlivých častí diela. Napokon úhrady jednotlivých čiastkových plnení žalovaných (najmä sumy 3,600 € a 3,400 €), kedy mali byť uhradené jednotlivé čiastkové plnenia žalovaných, hodnotil dovolací súd za skutočnosť významnú pre objasnenie dojednanej výšky ceny za dielo v následnej konfrontácii s dôkazmi na č.l. 69 až 71 spisu. Dovolací súd nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že by cena diela mala byť určená v súdnej veci odhadom. V bode 16.3 odôvodnenia svojho rozhodnutia najvyšší súd poukázal na to, že podstatnou náležitosťou zmluvy o dielo je stanovenie jej odplatnosti, nie určenie ceny diela. Povinnosť určiť pevnú cenu alebo cenu určenú aspoň odhadom je daná vtedy, keď sa takéto určenie so zreteľom na vôľu zmluvných strán stane podstatnou náležitosťou zmluvy o dielo, bez ktorej by k uzavretiu zmluvy nedošlo. Vyplyva to z ustanovenia § 634 ods. 1 O.z., ktoré obligatórne nepredpokladá dohodu o výške ceny. Pevnou sumou nie je možné určiť cenu diela tam, kde žiadna zo strán nemôže vopred určiť predmet plnenia (presný predmet diela). Konkrétny rozsah diela v takomto prípade sa spravidla dá určiť až po začatí prác alebo postupne v ich priebehu. V záujme ochrany objednávateľa v takomto prípade prichádza do úvahy určenie ceny odhadom, ktorá je reguláciou ohraničeného chovania sa zmluvných strán a časovým indikátorom vymedzujúcim medze vzájomne už dohodnutých práv i povinností, do doby pokiaľ nebude takto vzniknutá situácia riešená dohodou. Rozpočet je podkladom pre dohodu o cene u diela väčšieho rozsahu, pozostávajúceho z viacerých prvkov, ktoré sa zhotovujú po častiach, prípadne v nadväzujúcej časovej postupnosti. Z týchto dôvodov a úvah dovolacieho súdu odvolací súd opakovane vykonal odvolací prieskum v rozsahu žalovanými namietaných argumentov v odvolaní a po zhodnotení všetkých skutkových súvislostí plynúcich z vykonaného dokazovania vyhodnotil odvolanie žalovaných za nedôvodné. Podľa názoru odvolacieho súdu listinnému dôkazu vyhotovenému žalovaným 1/ - na č.l. 71 spisu (žalovaný v ňom potvrdzuje tzv. celkovú cenu za záhradu, realizované platby k 30. augustu 2010) treba pripisovať dôkaznú silu zásadného významu pre uzavretie daného sporu. Bezpochyby predmetnú listinu vyhotovil žalovaný 1/, ním uvádzané údaje, či už časové, matematické bezprostredne súvisia s vykonaním (realizovaním diela), s realizovanými platbami za dielo, prípadne aj zostávajúcou finančnou povinnosťou doplatenia. Žiadne odvolacie argumenty žalovaných nenarušili vecnú správnosť záverov súdu prvej inštancie, pretože podľa záveru odvolacieho súdu, všetky podstatné vecné otázky v dôvodoch rozhodnutia súdu prvej inštancie zodpovedal v zákonomnom vecnom rámci. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákona č.

160/2015 Z.z. v znení zákonov č. 87/2017 Z.z. a č. 350/2018 Z.z., ďalej len „C.s.p.“).

3. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie. Dovolanie odôvodnili ustanovením § 420 písm. f/ C.s.p. Prípustnosť dovolania vidia v tom, že v danom prípade bola rozhodujúcou právna otázka posúdenia, či bola cena diela dohodnutá pevnou sumou, rozpočtom alebo odhadom a z odôvodnení právnych záverov súdov síce vyplýval názor, ku ktorému sa priklonili, ale riadne ho nepreukázali, iba sa arbitrárne priklonili k tvrdeniam žalobcu. Vytýkajú postup odvolacieho súdu, ktorý napriek tomu, že disponoval rovnakými dôkazmi ako v predchádzajúcom konaní, dospel k úplne odlišným vyhodnoteniam týchto dôkazov. Rozhodnutie odvolacieho súdu označili len za jeho svojvoľný úsudok a z tohto dôvodu ho považujú za zmätočné a nepreskúmateľné. Uvádzajú, že pokiaľ nebolo možné z predložených dôkazov určiť výšku ceny diela, mal súd postupovať v zmysle § 634 ods. 1 O.z. („Ak nie je výška ceny dojednaná zmluvou alebo ustanovená osobitnými predpismi, treba poskytnúť primeranú cenu“), preto viackrát navrhovali, aby výšku takejto ceny určil znalecký posudok, ale súdy považovali tento dôkaz za nadbytočný. Tvrdia, že v danom prípade došlo k nesprávnej aplikácii právneho predpisu (O.z.), ako aj ústavne neakceptovateľnému hodnoteniu dôkazu. Uviedli aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, II. ÚS 85/06, ÚS 4/2011 a z vyššie uvedených dôvodov označili rozhodnutie napádané odvolacieho súdu za svojvoľné, arbitrárne, nepredvídateľné, mieriace právnu istotu strán, zmätočné a nepreskúmateľné, priečiace sa základným zásadám civilného procesu a porušujúce právo žalovaných na spravodlivý proces. Navrhli rozsudok odvolacieho súdu zmeniť zamietnutím žaloby, alternatívne ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobca navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.), na to oprávnenými osobami (§ 424 C.s.p.), zastúpenými v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a dospel k záveru, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie, prečo bol namieste takýto postup (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) uvádza nasledovné:

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava prípustnosti dovolania. Podľa § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a jedného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky) je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

8. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) dovolanie je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 C.s.p.). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 C.s.p. je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.); v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.)

9. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto

v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolatelia namietajú, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) predovšetkým nedostatočným odôvodnením rozhodnutia, preto ho označili za arbitrárne, svojvoľné a nepreskúmateľné.

11. Ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p. zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom abscentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

12. Najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

13. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Podľa § 387 ods. 3 C.s.p. odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

14. Podľa § 393 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

15. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

16. Ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. síce umožňuje odvolaciemu súdu, aby sa v potvrdzujúcom rozsudku, ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody; aj v takomto prípade je však v zmysle § 387 ods. 3 vety druhej C.s.p. povinný vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

17. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd skúmal, či dovolaním napádané rozhodnutie odvolacieho súdu dáva relevantnú odpoveď na všetky podstatné otázky vzniknuté pri posudzovaní spornosti výšky ceny diela, ktorú si dojednali medzi sebou účastníci konania ako zmluvné strany.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že v dovolaní napádanom rozhodnutí odvolací súd posúdil, súc viazaný právnym názorom dovolacieho súdu pri aplikácii § 634 ods. 1 a § 636 ods. 1 O.z., že odplatu za skutočne realizované práce na diele dojednali účastníci (ako to správne uzavrel okresný súd) rozpočtom (predbežným) - síce nie v sume 23,527.25 € (ako žalobca uviedol v konečnom vyúčtovaní), ale v sume vyššej, a to v sume 24,195 €. Svoje presvedčenie zdôvodnil na seba nadväzujúcimi dôkazmi, spočívajúcich predovšetkým v mailovej komunikácii prebiehajúcej v dňoch 17. a 18. apríla 2010 medzi žalobcom a žalovanou, kde v prílohovej časti tejto komunikácie bol aj predbežný rozpočet na sadové úpravy okolia rodinného domu (č.l. 69, 70 a 72 spisu).

19. Napriek tomu, že dovolací súd zrušil (prvé) rozhodnutie odvolacieho súdu z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, dotkol sa aj (v nadväznosti na nedostačujúce vysvetlenie zmeňujúceho rozhodnutia) otázky aplikácie § 634 ods. 1 a § 636 ods. 1 O.z.

20. Kľúčovým pre opätovné posúdenie odvolania sa pre odvolací súd stalo to, že dovolací súd nesúhlasil s jeho názorom, že by cena diela mala byť určená v súdenej veci odhadom.

21. Prehodnotením odvolacích námietok a opätovným posúdením už vykonaného dokazovania dospel odvolací súd k záveru, že sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a posúdil, že odplata za skutočne realizované práce na diele boli dojednané medzi účastníkmi rozpočtom.

22. V prípade, ak by sa odvolací súd odchýlil od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez toho, aby rešpektoval povinnosť opakovania alebo doplnenia dokazovania, zasiahol by do ústavne zaručeného práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, do obsahu ktorého patrí aj to, že odvolací súd sa môže odchýliť od skutkového stavu zisteného prvoinštančným súdom len po doplnení alebo opakovaní dokazovania, ktorého výsledky opravnému súdu umožnia vlastné, prípadne aj odlišné hodnotenie dôkazov (por. napríklad rozhodnutia ústavného súdu II. ÚS 387/2010, II. ÚS 506/2013). V prejednávanej veci ale o takýto prípad nešlo, keď práve naopak odvolací súd sa vychádzajúc z právnych a vecných úvah dovolacieho súdu, po opakovanom odvolacom prieskume v rozsahu žalovanými namietaných argumentov v odvolaní a po zhodnotení všetkých skutkových súvislostí plynúcich z vykonaného dokazovania, stotožnil so záverom súdu prvej inštancie a jeho rozhodnutie potvrdil. Takýto postup odvolacieho súdu ale nie je vybočením z medzí práva na spravodlivý proces a nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

23. Pokiaľ dovolatelia namietali nepreskúmateľnosť rozhodnutia, nad rámec už uvedeného vyššie (pod 12. zhora) treba uviesť, že názor o nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu ako forme porušenia práva na

spravodlivý proces najvyšší súd ani v minulosti nezastával jednotne (v tejto súvislosti porovnaj najmä R 111/1998 a z neho plynúci názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania), pričom nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O.s.p.“). K odstráneniu nejednotnosti rozhodovania vo vzťahu k akcentovanej procesnej otázke prišlo až v decembri 2015 prijatím zjednocujúceho stanoviska R 2/ 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

24. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľov, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom priečiacim sa zákonu, pričom za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

25. K námietke týkajúcej sa nevykonania navrhovaných dôkazov (ustanovenie znalca na určenie primeranej ceny diela) je potrebné uviesť, že najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v režime novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

26. Pokiaľ dovolatelia tvrdia, že v danom prípade došlo k nesprávnej aplikácii právneho predpisu (O.z.), teda namietajú nesprávne právne posúdenie, dovolací súd uvádza, že právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Vzhľadom na túto námietku dovolateľov treba uviesť, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu je zastávaný názor, podľa ktorého sa realizácia procesných oprávnení strany neznemožňuje nesprávnym právnym posúdením veci (R 54/2012, R 24/2017 a tiež 1 Cdo 71/2018, 2 Cdo 49/2018, 3 Cdo 37/2018, 4 Cdo 1/2018, 5 Cdo 191/2018, 7 Cdo 79/2018, 8 Cdo 76/2018) a teda nezakladá namietanú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p.

27. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov preto najvyšší súd dovolanie žalovaných podľa § 447 písm. c/ C.s.p. odmietol.

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3

veta druhá C.s.p.).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.